

Maximūm etatis partem impendit Missio-
nibus Livonicis, Curlandicis, Prutenicis,
magno cum fructu. Pro concione ita di-
ctionem temperabat: ut non mintis sua-
vis eset, quam fortis; non tam florulenta,
quam valida, & ad captum etiam rudissi-
morum accommodata; unde a frequen-
tissimo populo semper audiebatur avi-
dissimae, quamvis prolixior eset. Cūm
diuturnior phylis reddidisset imparem
cathedrae: Doctrinæ Catecheticae se im-
pendit, quamdiu superveniens hectica ali-
quid raucaæ vocis ferventi zelo induxit.
Magna vitæ parte gravissimis conscientiæ
scrupulis exercitus, in conversatione tam
suavem comènque se præbebat; ut ipsi
heterodoxi ejus consuerudinem appere-
rent. Placidissima morte quievit ipsa Re-
surgentī Christo sacra die. *Sotull. in Bibl.*

*audimus de memoriis religiosis litteris
memoriarum et memoriae conser-
vatorum sociorum confratrum
XXII. APRILIS.*

ANNO 1541. S. P. Ignatius Romæ
idu: A una cum Sociis, visit septem
Ecclesias: in quarum una, quæ est S. Pauli,
ad atram B. Virginis ipse ac Socii in ejus
manibus, solemnia Professionis vota ritè
nuncu-

ixm

nuncupârunt. Tùm per 46. dies in Tem-
plo Domus Professorum, quod S. MARIAE
de Strada nuncupabatur, catechesim ru-
dibus tradidit; scilicet postquam munus
Præpositi Generalis admittere est coactus.
Nadas in indice Memor.

2. Annò 1622. Gregorius XV. con-
cedendo per Breve facultatem Carolo à
Lotharingia, Episcopo Virdunensi, in-
grediendi Societatem: *Proficisci*cere, inquit,
ad eam *sacra militiae* societatem, *Catholici nomi-*
nis *defensione*, & *haeticis* *excidii* *clarissimam*:
quam quidem quanti nos faciamus, duo illi Chri-
stiani Imperii propagatores, *Ignatius*, & *Xaverius*,
Sanctorum cognomento nuper à nobis aucti, cunc-
tis terrarum provinciis *faculorum* *statibus* de-
clarabunt. Idem ibid.

3. Annò 1581. Congregatio Genera-
lis IV, electo Claudio Aquaviva in Præ-
positum Generalem, feliciter finita est,
quamvis initium fuerit turbidum. Lé-
tiorem fecit finem inexplebilis Gregorii
XIII. in Societatem beneficentia: qua Pat-
res Congregatos excitavit, ut ab eo pete-
re audenter Collegii Romani fundatio-
nem. Non abnuit Optimus Pontifex, sed
affirmavit: rem sibi cordi futuram. Sic

Pars 2.

F

dispo,

dispositum, insigni ingenio impulit in vota Societatis Cardinalis Contarellus. Is, ut erat Pontifici perfamiliaris, cum sermo misceretur de Collegiis ab ipso erectis, dixit: preclarum sibi videri ab eo elaboratam statuam, sed ei similem, quam per quietem vidit Nabuchodonosor. Quarente Gregorio: quid ita? respondit: e Collegiis, que vestra Sanctitas munificentissime condidit, Urbanum hoc germanicum Collegium videtur Caput aureum, Anglicanum pectus argenteum, cetera ceteris membris congruunt. Omnia tamen videntur insistere pedibus terreis, & ruitura, nisi isti fulciantur. Roganti Pontifici, quinam essent isti pedes? respondit esse Collegium Societatis IESU male materialium, & de annuis proventibus nondum provisum: quamvis ex eo cetera disciplinam, eruditionem, & profectum suum desunant, adeoque sit quasi basis ceterorum. Exhilaratus Pontifex, Fulciamus ergo, inquit, istos pedes: & ex eo tempore sedulo in eam curam incubuit. Saccini,
part. 5. lib. 1. num. 45. & seqq.

Eodem

Eodem die obierunt.

4. Catanę in Sicilia, anno 1611. magnus Dei servus, P. Bernardus Colnagus, Siculus, vir excelsę, & heroicę virtutis. Ob ardorem animi in predicando, & indefessum animas lucrandi zelum, vulgo dictus novus Paulus, & Seraphinus. Ad hunc zelum ab ipsa Dei Matre incitatus est, quando aspectabilis facta, manum Virginem pectori Bernardi imposuit; dinitque: Labora naviter, & indefessus pro salute peccatorum, & adducas ad me animas. Hoc enim obsequium pra reliquis omnibus, est mibi longè charissimum. Suavissima illi cum S. Antonio Patavino, cum S. Agatha, & aliis coelitibus intercessit familiaritas. Conspectus est post mortem ad latus S. P. Ignatii dicentis: Hic est verus filius mens. Plura de illo, imitatione digna exhibet typis edita ejus vita. HIXX

5. Xeresii in Hispania, anno 1615. quievit in Domino P. Antonius de Cárdenas, Hispanus, divino oraculo olim monitus, ut Societatem ingredieretur. In dicendo videbatur cordium Dominus, que non solum flectebat ad nutum, sed

etiam

F 2

etiam introspiciebat arcana. Sæpè cum pallio, & loco descendebat ad portam, dicendo: se vocandum. Et mox aderat, qui ad ægrum vocabat. Integræ suam sodalitatem Clericorum subinde educebat ad animas occupandas, & mira cum illis operabatur.

6. Regii in Italia, anno 1651. P. Albertus Ruffinus, Italus. Cùm duobus Germanis suis Collegium Regiense fundavit, & rexit magno studio disciplinæ. In aula Ducum Estiensium ita pluribus annis versatus est: ut Cardinalis Estensis testatus sit: nihil fumi aulici ei adhæsse. Pridie mortis suæ ad celebrem miraculis Deipara Virginis Imaginem vesperi addiit, Dominae Patronæque suæ dicturus Salve, & Vale. Dixit, & eadem nocte religiosè misericordia suæ in omnibus operibus, ollis obituis

XXIII. APRILIS.

1. Cum quidam monachus Cassinensis, Constantinus Cajetanus, Exercitia spiritualia S. Ignatii traduxisset in quodam libro edito, tanquam non ab ipso concepta, & composita; sed excerpta ex Exercitorio Garcie Cisneri Abba-

tis Benedictini: Caluminiam hanc Congregatio Generalis Benedictinorum Ravennæ collecte anno 1644. Decreto communè edito hoc die detestata est, damnavitque hominis levitatem, & audaciam. Bartoli in vita S. Ignatii lib. I. n. 21.

2. Romæ anno 1573. electus est in Praepositum Generalem IV. Societatis, P. Everhardus Mercurianus, Belga, vir egregius, & præcipuis in Societate munieribus functus, cuim magna ipsius S. Ignatii Approbatione. Ad supremum in Societate magistratum cùm proiectus esset, convenit eum per literas frater Germanus, petiuntque tenuiori sorti suæ subсидium à fratre sic honorato. At ille hoc honore se nihilo ditiorem factum esse, respondit: nec quidquam sibi amplius suppetere, quam cuivis fratri Coadjutori. Proinde rebus suis aliter consuleret. Sotuell. in Biblio. Soc.

3. In causa Molinæ disputatio 27. habitæ est coram Clemente VIII. anno 1604. in qua quæsitus: An Deus effectualiter exigit ab homine, ut faciat, quod in se est, antequam fidem donet? Quamvis enim Deus fidem non conferat propter ea, quæ antecedunt: nihilominus

eam concedere non solet. nisi illa antecedant; ut dicit Molina. Respondit P. Ferdinandus Bastida: Nec Deus exigit, nec Molina id docet; quod Deus, antequam aliquem vocet ad fidem, exigat ab illo, ut prius viribus nature faciat, quod potest. Sapè enim vocat resistentes, adeòque non facieutes, quod in se est. Probavit utrumque. *Eleuth. pag. 456.*

4. Finitis coram Tribunali Pontificio Controversiis de Auxiliis Gratię, quidam adversariorum corraserunt, & vulgárunt sub nomine Francisci Pegnæ, & Thomæ de Lemos, Acta quedam Congregatiōnum habitarum in ea materia coram Clemente VIII. & Paulo V. imo, & Decretum Pauli V. contra Molinam, & Societatem confinxerunt, & adjunixerunt. Quę omnia Innocentius X. anno 1654. 23. Aprilis in Decreto edito contra libros non paucos, Jansenium, & quinque propositiones ejus defendantes, rejecit tanquam conficta, nullāunque fidem aliis adhiberi voluit. *Disquisitiones in novam Histor. de Auxiliis part. 1. cap. 1. & Eleuther. in Praefat. 10.*

Eodem

Eodem die obierunt.

5. In America Peruana, anno 1620. P. Gonsalvus Barnovus, Hispanus, pia, & gaudii plena morte sublatus. Morti proximus, exultavit in Domino, & conversus ad sociorum pr̄sentium coronam. *Quis, inquietabat, non altissimè sentiat, Patres mei, de Instituto Societatis? O quam Religionem! O quam certum centuplum, quod in illa morientibus promittitur! O quale centuplum.*

6. Polocię in Russia Lituana, anno 1643. fatis cessit P. Andreas Bruchman, Prutenus, vir magnę absolutęque virtutis. Lethali quadam egritudine laborans, ac pro desperato habitus, cùm se impensè commendāset S. Martyri Josaphat. Polocensium Archiepiscopo in ritu Gręco; plenē vigilans adspectabilem habuit, audivitque dicentem: *En, quia vocasti me, adsum. Habe spem Pater in Domino Deo firmam: nam hac vice non morieris.* Veritatem dictorum firmavit mox subsecuta sanitas.

7. Hispali in Hispania, anno 1677. P. Ignatius de Fonseca, Hispanus, humilitate, sui afflictione, rerūmq; divina;

FASTI SOCIET. J:

rum peritiâ, & usu eximius; donô quoque curationis morborum , & vaticiniis , à Deo est honoratus.

XXIV. APRILIS.

1. **S**xaverius institutâ ad Sinas expedi-
tione, Coccinô scripsit ad P. Gas-
parem Barcæum, cui locò sui commiserat
curam sociorum in India ; vehementer
ipsi commendando: ut inter cætera effi-
caciter curet , accurate solvi pensiones
annuas ad sustentationem Collegiorum,
& domorum destinatas à rege Lusitanæ.
Vide, inquit nè molliter , aut obnoxie,
negotia hæc tractes : fortiter ac penè præ-
fracte transigi debent res ejusmodi. Dura-
piùrūm est tota ista natio quætorum,
publicanorum , quo cumque nomine pe-
cuniā regiam dispensantium : quatum-
libet æquas , si lenes , & verecundæ sint,
postulationes eludunt ; nec nisi quod ex-
torquetur , laxant. Fronte non tenera,
ore libero adeundi alloquendique sunt;
nec facilè moræ indulgenda ; importunè
improbèque flagitetur, ubi modestè agere
prævaricari est ; ne recusaveris penè ad
jurgium , & dissidium usque descendere.

Aliter

MENS APRILIS.

89
Aliter vix unquam vitabitur , quin quæ
Rex piè decretiv in usus Religionis neces-
farios, de suo impendi ; per ejus ministros
avarè, & nefariè intervertantur, pernicio-
sissimo, & irreparabili rei Ecclesiastice , &
salutis animarum detrimento. *Epiſt. nov.*
lib. 6. epift. 11

2. Romæ Sixtus V. creatus est Ponti-
fex anno 1585. antea dictus Felix Pererius
humili loco natus , & ipse aliquando su-
bulcus , & postea relictis porcis factus
Franciscanus, deinde sui Ordinis Genera-
lis, tum Cardinalis , ac demùm eodem,
quo natus erat die Kal. Maji coronatus
Pontifex. Hic, qui ante Pontificatum *ob-
ſipto capite, & afigens lumine terram* incede-
bat, statim erexit caput , jocatus antea se
quæsivisse claves , nunc feram quærere,
ut coeli portam referaret. Ad eum biduo
pōlt accedens cum Assistentibus Clau-
dius Aquaviva, commendavit ejus pro-
tectioni Societatem , & ipsius obsequia
obtulit ad nutum. Ad quæ clementer
Sixtus : Felices, inquit, veneritis , delectat
nos vester conspectus ; novimus , vestra
Societas quām salutaris sit Ecclesiæ Dei;
itaque ad nos libere adite , libenter acci-
piemini;

piemini ; clementiam in nobis , & opem reperietis . Quod dixit , egregie præstítit primis Pontificatūs sui annis , præfertim in componendis turbis tūm Galicis , tūm Hispānicis . *Sacchin. part. 5. l. 5. num. 14.*

3. In Gallia anno 1589. Henricus III. Rex , Societati alias addictissimus , induc-tus invidorum calumniis , quasi Patres Burdigalenses magis faverent foederatis Principibus ; ius sit eos ex urbe excedere , donec turbæ componerentur . Excesserunt magno cum dolore civitatis , ac se in loca vicina receperunt : ubi ita operam suam probarunt , ut ex ea occasione duo nova fundata sint Collegia , & Burdigalense paulò pōst sit recuperatum , occiso Rege à Sicario . *Sacchin. p. 5 l. 9. n. 132.*

Eodem die obierunt.

4. Nancei in Lotharingia , anno 1630. P. Joannes Gueret , Gallus Animam egit , igne tribulationis instar auri egregie purgatam . Cūm enim discipulus ejus immagine parricidium perpetrāsse : P. Joannes illius Magister , quasi conscius , in suspicionem venit , & ad diram quæstionem tractus est . Ante tormentum quartam horæ

horæ partem ad orandum petiūt , quā elapsa equuleum tam fortiter sustinuit , tam sapienter respondit , ut judices fortitudinis admiratores , ac innocentiae testes haberit . Ipse vero deinde fassus est , se ab invocata Dei Matre ita roboratum , ut nihil dolorum persenserit , & postridiè pendibus octo Gallicas leucas emensus sit . Sinistram suspicionem diluerunt insuper , non solum honorata officia , qua sustinuit cum laude , ut Novitiorum Magister , & Principum Confessarius : sed etiam Angeli Custodis familiaris conspectus .

5. Lima in Peruvia , anno 1654. religiosè obiit Emmanuel de Arteaga Co-adjutor Hispanus , Angeli Custodis cultui imprimis addictus ; cuius opem opportunitam expertus est , quando ab impudente scemina ad conclave dissimulanter invitatus , ab Angelo monitus est de periculo castitati ejus imminentे . Consuetum igitur castis remedium fugam arripuit .

6. Neapoli anno 1580. P. Gonsalvus Melendius , Hispanus . Vir licet esset integrimus , & religiosissimus : non tamen effugere poruit gravem malevolorum cenuram . Missus enim à Rege , & Nu-

cio Apostolico in Boeticam , ad cognoscendos Sacerdotum, & Regularium quorundam mores, ita apud eos, quorum intererat, offendit; ut confictis criminibus, ad sacrum quæsitorum tribunal eum vocârint. Quibus ut se explicaret calumniis, Romam vocatus contendit : sed Neapoli, magno cum domesticorum exemplo , extinctus est. Inter acerbos corporis animique dolores. Christus vulneribus multis cruentus , spectandum illi se dedit : *Hinc intellige, monebat, quæntò sint minorà, quæ tu pateris.* Que visio maximo illi usque ad mortem solatio fuit.

XXV. APRILIS.

1. **A** Nnō 1549. S. Xaverius in India Cociñô Malacam solvit, non uno utrobique patrato miraculo. Cociñi incidit in veterem amicum, Jacobum Madeiram , quæsivitque , quām rectè valeret? Rectè admodum , cùm respondisset ille ; reposuit Xaverius : Rectè tu quidem corpore, non item animo vales. Perviderat enim fraudis aliquid in animo ejus. Consternatus Jacobus , cùm deprehensum

hensem se videret, ad pedes accedit Xaverii, & peccata ritè confessus est. Inter navigandum, cùm sœva tempestate compulsi nautæ, jam vellent inercium jacturam navim levare : vetuit Xaverius , serenitate ante solis occasum promissâ ; quæ in tempore adfuit. Malacam appulsius , veterem amicum Vicarium offendit febrium ardore delirum , ac de salute anime desperabundum. Ergo pro eo certum numerum sacrificiorum Deo vovet. Resipuit sinè mora Vicarius , & peccata ritè confessus, placide extinctus est. *Orland. lib. 9. bift. Soc. num. 166. & 167.*

2. In Italia Fulginii anno 1576. egrediam posuit operam in excolenda civitate per conciones Quadragesimales P. Joannes Gurrea. Illis fructuosisimè peractis, institerunt cives , ut aliquot adhuc menses ibidem subsisteret. Quo tempore zelum suum, & industriam indefessus exercuit in componendis dissidentibus, in male partis restituendis, pellicibus abstrahendis, &c. In nundinis vero, quæ percebres Fulginii habentur ab hac die ad Kalendas Junias, præter frequentes ardentes, que habitas conciones, egit cum Episcopo,

94

FASTI SOCIET. J.

po, & Magistratibus, effecitque ut mere-
trices , quæ frequentes ad proslituendum
infami mercatura pudorem confluere so-
lebant, in civitatem non admitterentur,
imò , & mimi circumforanei impudicis
infaciis populi aures non quinarent.
Sacch. part. 4. l. 4 num. 48.

Eodem die obierunt.

3. In Paraquaria, anno 1635. laurea-
tus occubuit P. Christophorus de Men-
dora, Hispanus, odio fidei à barbaris ob-
rutus sagittis, caput sude quaslatum; cùm-
que nihilominus à prædicanda in Chris-
tum fide non cessaret, os illi malleo con-
tusum, & dentes effracti, nasus, auris, la-
bia, & lingua abscessa , pectus denique
apertum, & cor evulsum. Ad hanc lau-
ream consequendam è nobili domo clam
profugit in Paraquariam , ut Societatem
talium coronarum feracem imprintis in-
grredi posset.

4. In Æthiopia, anno 1635. P. Gas-
par Paez, Lusitanus coronatus est à Schis-
maticis, hæreticisque Æthiopibus lanceis
confossus, quod fidem Romano Catho-
licam indefessus promoveret. Ipsi autem
homini-

MENS. APRILIS.

95
homicidæ obstupuerunt , & postea con-
fesi sunt: sanguinem è vulneribus P. Gas-
paris prorumpentem , non in terram pro-
manasse, sed in aëra seu cœlum proslien-
tem evanuisse.

5. Neapoli anno 1603. P. Gregorius
de Valentia, Hispanus , sanctè decessit
Theologus eximus, præsertim claritate,
& dexteritate explicandi difficilima. A
Clemente VIII. Pontifice Maximo , qui
ejus olim discipulus fuerat, insigni elo-
gio *Doctoris Doctorum* honoratus , coram
eodem sententiam Societatis de efficacia
Gratiae Divinae strenuissimè defendit.
Theologiam Scholasticam illustravit To-
mis quatuor, multis libris contra hereti-
cos sumptis, quos Dilingæ , & Ingolstadii
in Germania Theologiam docendo annis
23. acerrimè insecatus est ; excursione
etiam in Poloniam suscepta ad Stepha-
num Regem pro hæreseos depressione.

6. Osnaburgi in Germania, anno 1619
P. Simon Vviperman, Germanus , piè
obiit, in cultum Deiparæ Virg. planè pro-
fusus, quæ servulum suum aliquando os-
culo Virgineo dignata est: unde mira illa
in agendo suavitas, & gratia ei profluxisse
creditur.

7. Jaros-

7. Jaroslaviæ in Polonia, anno 1651.
insignis alter Deiparæ Virg. servus, P.
Joannes Sloftowski, Polonus, quievit in
Domino; adolescens à suis ob ejuratum
Arium rejectus, sed à Dei Matre assumptus,
quæ ipsum, ut Societatem ingredere-
tur, monuit, & non in uno vitæ discrimi-
ne servavit immunitum. Moriens Confes-
fario candidè aperuit: se & pluviam, &
serenitatem, œconomia sua opportunam,
& quidquid ab illa demum petiisset, im-
petrâsse.

XXVI. APRILIS.

I. **E**ximia benevolentia plena literas
dedit Cardinalis Burghesius an-
no 1617. nomine Pontif. Pauli V. ad P.
Franciscum Suarez. Miserat is in Urbem,
ac Pontifici obtulerat conscriptum à se
volumen de *Auxiliis Gratia*: ut ibi censure
subjiceretur, & si innoxium deprehende-
retur, cum Gratia Pontificis in lucem
ederetur. Exceptum est opus cum magna
commendatione eruditionis, subtilitatis,
& soliditatis: quo minus tamen permitte-
retur ejus editio, obstitit recens Decretum
ejusdem Pontificis (de quo adhuc nihil
inau-

inaudierat Suarez) quo caverat, ad evi-
tandas turbas, nè ullus adversantium par-
tium liber de ea materia typis ederetur in
lucem. Jussu ergo Pontificis sequentem
epistolam dedit ad Suarium Card. Bur-
ghesius. Acceptis binis ejusdem argu-
menti Vestrae Paternitatis literis, jussit me
SS. Dominus suo nomine respondere:
præstantiam ingenii Paternitatis Vestrae,
& obsequium in Sedem Apostolicam plu-
rimi se fecisse. Eam paterna charitate, &
amâsse semper, & imposterum amatutum,
cum ob præcipua in Rempublicam Chris-
tianam merita, tûm quod honestissime de
suis virtutibus sentit. Quod ad impressio-
nem libri de Gratia pertinet: nulla prop-
ter doctrinam orta est difficultas. Existi-
mat enim Sua Sanctitas, eam non discep-
paturam ab eruditione, & doctrina tot
librorum, dudum in lucem editorum; qui
omnium acclamazione excepti, egregie
sustinent nomen, & famam, quam adepti
sunt. Sed omnis emana uit difficultas ob
qualitatem materiae: de qua nè alii etiam
agerent, qui de ea scripserant, efficaciter-
que pro facultate imprimendi institerant,
gravissimis de causis pro nunc non modo

FASTI SOCIET. J.

cautum, sed strictim vetitum fuit. Si ulli tamen unquam potestas fiet, de hac re libros promulgandi: in hoc etiam ostendet Sua Sanctitas, quanti Vestrā Paternitatem, ejusque virtutem aestimet. Volet enim tunc, ut liber Vestrā Paternitatis inter primos in lucem prodeat, &c. *Maffeius in Vita, cap. 17.* Post mortem tamen Suarii impressius est hic Liber.

Eodem die obierunt.

2. In Italia, anno 1635. P. Alphius Manitus, Italus, singulari domesticæ disciplinæ studio celebris. Magna illi verborum parsimonia, sed ubi de divinis loquendum erat, fluebat illi pleno alveo, ut nectar, oratio. Qui constanter ipso utebantur spiritus magistro poenitentes, notabili morum concinnitate distinguebantur à ceteris; abiitque in proverbium: ut si quis videretur magis probus, diceretur P. Alphio uti Confessario. In vita dono vaticinii, post mortem gratiâ sancatum honoravit Deus servum suum.

3. Monachii in Germania, anno 1615; quievit in Domino Christianus Schacher, Germanus, Coadjutor, paupertatis sanc-

MENS APRILIS.

22 studiosissimus. Nihil novum, aut novo simile, petuit vel admisit. In veste, qua induebatur, curabat: ut munda esset, ac egregie attrita. Ad aulam Principum per ipsos 30. annos comitatus Patres, libellos pios lexitabat, & si se dabat occasio, aulicis opportune suggerebat, quæ in rem ipsorum essent documenta; emicabatque gravior, & splendidior veritas ex ore simplicis.

4. Madriti in Hispania, anno 1648: P. Joannes Martinez de Ripalda, Hispanus; Theologus subtilis admodum in disputando, solidus in scribendo, acutus, & clarus. Sanctus Patres, Augustinum præfertim, & Thomam Aquinatem continebat, habebaturque illos memoriae felicissimæ beneficio promptos ad omnia, quæ proponebantur. Vix quisquam, è Societate Salmanticensem Cathedram majore ingenii splendore illustravit. Testes eius eruditionis sunt Tomi tres de Ente supernaturali, & unus de Fide, Spe, & Charitate. *Sotuell. in Bibl. Soc.*